

er i Stand til at skabe et Flertal, som kan kaldes et sejrende Flertal, mindst fra mit Synspunkt, dersom jeg sluttede mig sammen med Mænd, som havde en modsat Opfattelse, ikke blot i Almindelighed, men ogsaa i de paagjældende Sager. Det ærede Medlem og de, der staa paa samme Side som han, see Regjeringens Færd i den foreliggende Sag i et ganske andet Lys end jeg, og vi ville altsaa ved at slutte os sammen med dem og hjælpe dem til at skabe et Flertal, snarere bidrage til at bringe de Herrer's Sag til Seier, end hvad vi kunne ønske Seier. Den Stilling, jeg for mit Vedkommende, og jeg tror ogsaa de, som staa paa samme Side som jeg, ere henviste til, maa være at overlade til de Herrer, som udgjør det største Mindretal her i Salen, at tage Sagens Ledelse i sin Haand og sige, hvorledes denne Sag skal behandles, og vi fra vor Side kunne og ville ikke tage Ledelsen i vor Haand og paatage os Ansvar for, hvorledes den skal behandles, da vi ikke raade for, hvorledes den skal føres videre. Jeg tror, det maa indrømmes (Afbrudelse af Wille). Jeg vil tillade mig at bemærke lige overfor det ærede Medlem her bagved, som henkastede en Bemærkning til mig, at det er den Stilling, som et Mindretal under vor Situation er henvist til at følge, i alt Fald har jeg for mit Vedkommende i Almindelighed foresat mig at følge denne Regel og agter ogsaa at følge den her. Maafle jeg med det Samme maa gjøre en Bemærkning lige overfor det ærede Medlem, som talte om, at det vilde være en Uhøflighed mod Regjeringen ikke at fremme denne Sag. Der er her ikke Tale om Uhøflighed hverken fra den ene eller den anden Side, og jeg kan heller ikke falde paa at rette nogen Bebreidelse mod Regjeringen i lignende Tilfælde for Uhøflighed mod dette Thing. Jeg vil bemærke, at jeg ikke tror, at Regjeringen har behandlet denne Sag med et saadant Hensyn overfor dette Thing, at noget særligt Hensyn i dette Tilfælde styldes Regjeringen. Sagen er jo nemlig den, at Regjeringen ved den Maade, hvorpaa den har behandlet Sagen, har stillet Lovgivningsmagten under meget uheldige Forhold, nødt os til at tage denne Sag under Overveielse og Behandling paa en Maade, under Former og Betingelser, som vi ikke kunne være tjente med. Det vil være indlysende, naar man kaster et lille Blik paa, hvorledes denne Sag har udviklet sig. Det er allerede fremhævet af flere ærede Talere, at Marsagen til den Kalamitet, hvorunder de to paagjældende Selskaber ere komne, er den, at de have optaget et Laan med Regjeringens Samtykke, som ikke har nogenjomhelst sikker Karakter, men forfalder i Løbet af 3 Aar. Dette Laan opfatter jeg saaledes, at det havde været den paagjældende Regjering's Pligt lige overfor Staten at kræve, at Selskaberne optog det paa en sikker Maade. Der er en anden Bane under lignende Billaar, nemlig Ddenise-Svendborg Banen. Den har, saa vidt jeg

veed, ogsaa set sig nødsaget til at optage et saadant Laan, men den har optaget det paa en saadan Maade, at den har tilstrækkelig Sikkerhed for at beholde det i en passende Tid, jeg veed ikke hvor længe, men saaledes, at lignende Kalamiteter som disse ikke kunne forudses i en nær Fremtid. Det maa betragtes som Regjeringens Pligt, naar den skal udføre Love som disse to Love, med Hensyn til Randers-Grenaa og Aarhus-Nyom Banen, da, inden den giver Statstilskud, at skaffe sig Sikkerhed for, at Selskaberne have de øvrige Penge. Det har Regjeringen ikke gjort, og det er de daværende Regjeringers første Feil, og naar man skal bedømme, hvilken Regjering det er, hvilken Indenrigsminister det er, der vistnok maa bære Ansvar derfor, er det, saa vidt jeg veed, for Randers-Grenaa Banens Vedkommende den sidst aftraadte Indenrigsminister, men for Aarhus-Nyom Banens den nuværende Indenrigsminister; hvis jeg tager feil i saa Henseende, venter jeg, at det vil blive oplyst fra den ministerielle Bænk. Fra Statens Standpunkt maa den Understøttelse, det Tilskud, Staten skal give disse Selskaber, betragtes som afsluttet. Det var nemlig Meningen den Gang, disse Love bleve vedtagne, at, naar det ommeldte Tilskud af omtrent 80,000 Kr. var givet, skulde dermed Staten være fri for yderligere Tilskud, og det skulde overlades til de paagjældende Private og Kommuner at realisere Foretagendet. Staten havde intet Mere dertil at yde. Jeg skal ikke gaa ind paa de Betragtninger, som bleve fremsførte af det ærede Medlem for Weile Amts 2den Valgkreds (Berg), om, hvorvidt man kunde være gaaet ind paa at bygge Baner paa den Maade; man er nu en Gang gaaet ind paa det, og Staten har stillet sig saaledes, og det er det faktiskste Grundlag herfor. Staten har ikke paa nogen Maade loffet, opfordret eller fremskyndt Randers-Grenaa- eller Aarhus-Nyomegnen til at bygge disse Baner, paa ingen tænkelig Maade. Den hele Opfordring, den hele Stimulus er udgaaet fra de paagjældende Egne til Staten og til os her. — Vi have ikke i mindste Maade brevet dem frem, saa i den Henseende kan man ikke paa-hyrde os enten noget juridisk eller endog blot noget moralsk Ansvar. Fremdeles: forsaavidt der bliver gjort moralsk Ansvar gjældende med Hensyn til Randers-Grenaa-baner af et æret Medlem for Randers Amt, vil jeg tillade mig at bemærke til ham, at Randers-Grenaaegnen aldrig har faaet Brev paa at være fri for Konkurrencebaner, og her ligesaa lidt som ved nogen anden Bane eller nogen anden Entreprise i Landet kan der gjøres Krav paa, at Staten skal holde dem fri for en saadan Konkurrence. Jeg vil udtrykkelig tillade mig at fremhæve, at et saadant Krav har Randers-Grenaaegnen ikke. Naar vi nu fra dette rent simple historiske Grundlag betragte det, som er flet, saa vilde Staten, dersom man havde ladet Sagen gaa sin Gang, lafet Handelsbanken